



Tehokkaalla kivun hoidolla ja kuntoutuksella säästöjä hyvinvointialueille

Webinaari 30.11.2021

Järjestöt osana ratkaisua ja työkyvyn ylläpitoa

Marjo Rinne

TtT, ft, Selkäliitto ry:n puheenjohtaja

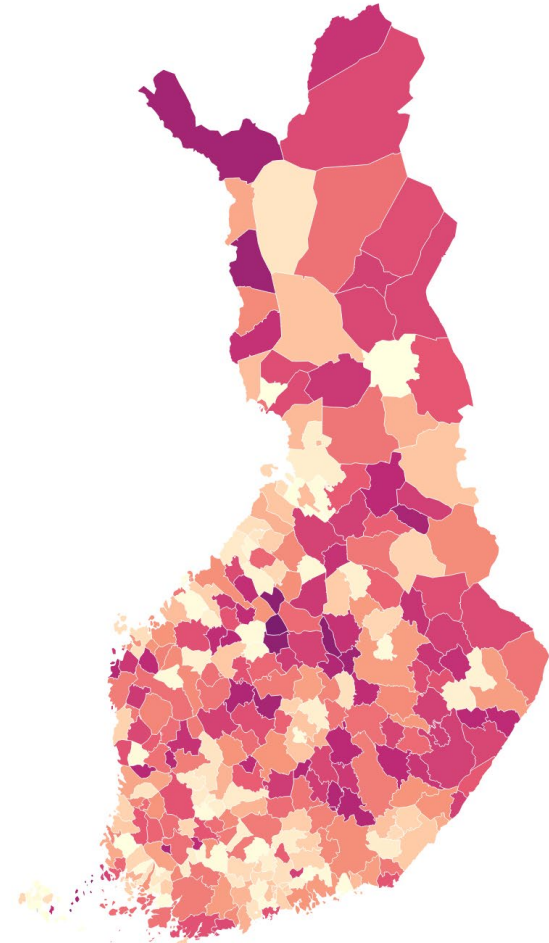
Katsaus järjestökenttään

- Suomessa toimii yli 11 000 sosiaali- ja terveysalan järjestöä
 - n. 200 valtakunnallisesti toimivia
 - ammattilaisia palkattuina työntekijöinä
 - miljooniin euroihin nouseva budjetti
 - pitkät perinteet sote-tuottajina ja kehittäjinä.
- 1,3 miljoonaa jäsentä
- Toiminnassa mukana puoli miljoonaa vapaaehtoista
 - heidän työpanoksensa arviolta jopa 21 000 henkilötyövuotta
 - 260 000 toimii vertaistukijana.
- Pohjoismaisen hyvinvointimallin perusta on vahvassa valtiossa ja vahvassa kansalaisyhteiskunnassa.

Yhdistyskentällä tiiviit alueelliset verkostot

- Tunnusomaista
- Suuri osa sote-alan järjestöistä paikallisesti toimivia pienehköjä yhdistyksiä.
- Toiminta nojaa vapaaehtoistyöhön.
- Yleishyödyllisiä.
 -
- Voittoa tavoittelemattomia.
- Oman kohderyhmänsä erityisasiantuntijoita.

Yhdistysten määrä kunnissa 1000 asukasta kohden



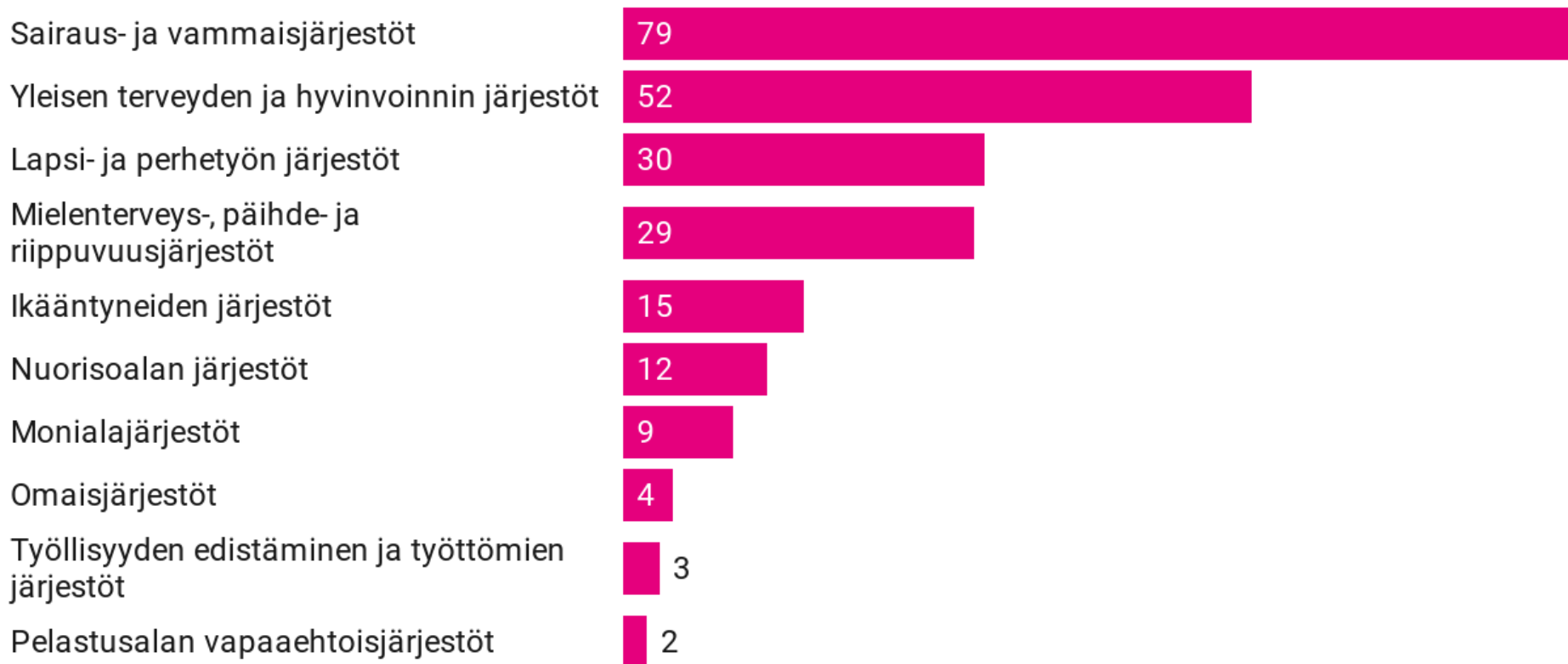
Lukemat on laskettu ja pyöristetty Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteristä huhtikuussa 2020 poimittujen tietojen pohjalta.

Kartta: SOSTE • Lähde: PRH, Tilastokeskus • Kartan lähde: National Land Survey • Väline: Datawrapper

Sote-järjestöjen tehtävät

- Tukevat auttamistyöllään, vapaaehtoistoiminnallaan ja palveluillaan ihmisten ja yhteisöjen voimavaroja, hyvinvointia, kriisinkestävyyttä sekä turvallisuutta.
- Tarjoavat eri elämäntilanteissa oleville ihmisille matalan kynnyksen vaikutus- ja osallistumismahdollisuuksia.
- Parantavat päätöksenteon laatua ja luottamusta laaja-alaisella ammatillisella asiantuntemuksella sekä kokemusasiantuntemuksella.

Sosten jäsenjärjestöjen toimialat



Tule-kipupotilas keskiössä

- TULE-terveys perustana hyvinvoinnille sekä toiminta- ja työkyvylle
 - tule-ongelmia lähes kaikilla jossain elämänvaiheessa.
- Tule-sairaudet suurin kipua aiheuttava ja eniten toimintakykyä haittaava sairausryhmä
 - Kelan v. 2019 tilaston mukaan tule-sairauksista alkaneita sairauspäiviä yht. 4 156 250
 - vuosittaiset kokonaiskustannukset jopa 3–4 miljardia euroa.
- Hoidetaan moniammatillisissa tiimeissä
 - lääkärit, ortopedit ja fysiatriit, reumatologit
 - fysioterapeutit, osteopaatit, kiropraktikot, naprapaatit ja koulutetut hierojat.
- Tule-kipupotilaan päästävä oikealle hoitopolulle nopeasti ➡ potilasjärjestöihin ohjaaminen kiinteäksi osaksi hoitoketjuja
 - **esim. moniammatilliseen tiimiin nimetään potilasjärjestöjen yhteyshenkilö, joka tuntee yhdistysten mahdollisuudet ja osaa ohjata potilasjärjestöjen toimintaan.**



Omahoito osa hoitopolkua

- Keskeinen osa potilaan kokonaishoitoa
 - lisää toimintakykyä ja merkittävästi hoidon vaikuttavuutta.
- Järjestöt tarjoavat matalan kynnyksen tietoa, tukea ja toimintaa omahoidon tueksi
 - kaikki järjestöt eivät tuota palveluja, mutta toteuttavat omahoitoa tukevaa toimintaa.
- Yhteistyö järjestöjen ja yhdistysten kanssa tuo hoitoon potilasnäkökulman
 - luonnollinen jatkumo kuntoutukseen
 - vertaistukea ja ammattilaisen tai vapaaehtoisten ohjauksessa toteutettua harjoittelua.

Miksi potilasyhdistysten toiminta pitäisi olla osa kuntien ja hyvinvointialueiden hyte-strategioita?

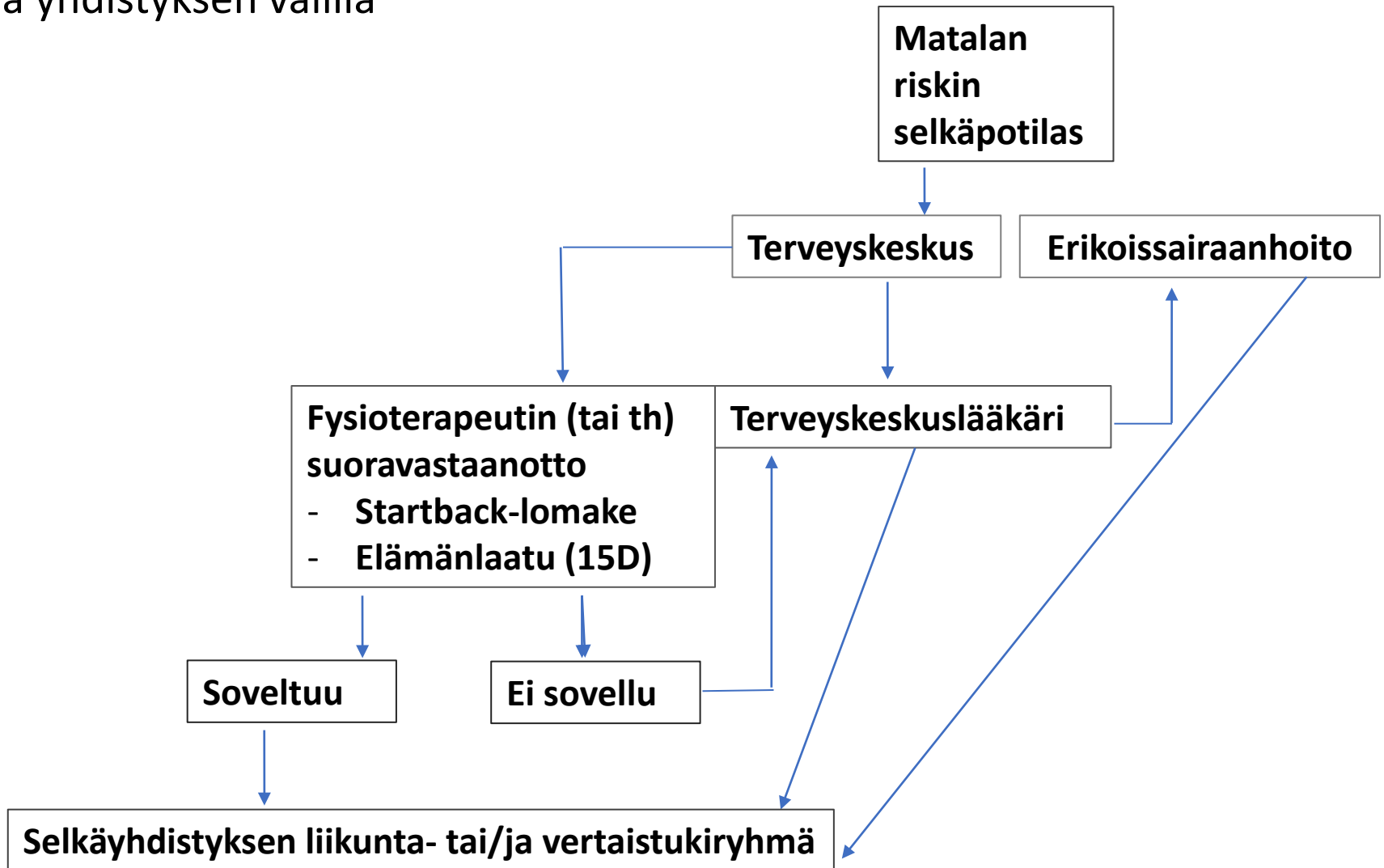
- Yhdistyksillä on paljon tietoa paikallisten ihmisten tarpeista - osallisuuden tunne vahvistuu yhteisöissä.
- Alue- ja kuntapäätäjien tärkeää tietää paikallisten yhdistysten toiminnasta
 - esim. vertaistuki, neuvonta sekä liikunta- ja harrastusryhmät.
- Vapaaehtoistoiminta vastikkeetonta, mutta toiminnan organisointiin, ylläpitämiseen ja kehittämiseen tarvitaan resursseja, kuten avustuksia ja maksuttomia tiloja.
- Täydentää kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon sektorin palveluja.

Miten tehdä yhteistyötä toiminnan kehittämiseksi?

- Potilasjärjestöihin ohjaaminen osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa.
- Kirjataan osaksi hoitoketjujen jatkumoa niin, että julkisen terveydenhuollon toimijat osaavat ohjata asiakkaan/potilaan järjestöjen toimijoiden piiriin.
- Järjestöt tiedottavat terveydenhuollon toimijoita tarjoamistaan mahdollisuuksista.

Miten tehdä yhteistyötä toiminnan kehittämiseksi?

Esimerkkinä selkäpotilaan hoitopolku terveystieteiden/työterveyshuollon ja yhdistyksen välillä



Pohdittavaksi edellisestä

Kenelle tarjotaan

- Matalan riskin selkä/niskaongelma/epäspesifi selkäkipu
- Akuutin vaiheen jälkeen/krooniset seläkivut?
- Selkäleikatut (millaiset, missä vaiheessa)?

Yleistä järjestämisestä

- Missä järjestetään, mistä tilat?
- Ajankohta: päiväsaikaan vai iltaisin
- Asiakkaalle maksuton vai maksullinen? Kuka maksaa (yhdistyksellä kuitenkin ohjaajakuluja ja mahdollisesti tilavuokra)?



Tietoa, tukea ja toimintaa omahoidon tueksi - esimerkkinä Selkäliiton Selkäkanava.fi



Jumppakissa
taukojumppavideot

Maksutonta selkäneuvontaa puhelimitse tai sähköpostilla.

Akuutissa selkäkivussa haetaan erilaista tietoa kuin pitkittyneessä selkäkivussa.

Selkäkanavan materiaaleja käytössä mm. Terveyskylän Kuntoutumistalossa.

Selkäkanavan käyttölukuja

SELKÄKANAVA.FI

Maksutonta tietoa selän hyvinvoinnista
ja vinkkejä selän omatoimiseen hoitoon

• SELKÄKIPU • SELÄN HOITO • JUMPPAKISSA



- Selkäkanavan sivustolla kävijämäärä lokakuussa oli yli 115 000, yleensä noin 100 000 kävijää kuukausittain (Lähde: Matomo).
- Taukojumppamuistutusviestin (sähköpostiviesti, ei sovellus) tilaajia tällä hetkellä 7 776; luku vaihtelee päivittäin - toukokuussa tilaajia esim. 8 300 – etätyöt?
- (Lähde: MailChimp)

Materiaaleja omahoidon tueksi eri ikäisille.

